

**Bryssel den 4 oktober 2024
(OR. en)**

14191/24

**ACP 104
PTOM 16
GROENLAND 2
FIN 866
RELEX 1222**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	4 oktober 2024
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2024) 437 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET om genomförandet av det ekonomiska bistånd som tillhandahålls de utomeuropeiska länderna och territorierna inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland, och inom ramen för elfte Europeiska utvecklingsfonden under 2023

För delegationerna bifogas dokument – COM(2024) 437 final.

Bilaga: COM(2024) 437 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.10.2024
COM(2024) 437 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**om genomförandet av det ekonomiska bistånd som tillhandahålls
de utomeuropeiska länderna och territorierna inom ramen för
beslutet om ULT, inbegripet Grönland, och
inom ramen för elfte Europeiska utvecklingsfonden under 2023**

Rapport om genomförandet av det ekonomiska bistånd som tillhandahålls de utomeuropeiska länderna och territorierna inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland, och inom ramen för elfte Europeiska utvecklingsfonden under 2023

Inledning

År 2023 var det tredje året av sjuårsperioden i förbindelserna mellan Europeiska unionen (EU) och de 13 utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT) sedan beslutet från 2021 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna, inbegripet Grönland (beslutet om ULT, inbegripet Grönland)¹.

Partnerskapet mellan ULT och EU grundar sig på del IV i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och beslutet om ULT, inbegripet Grönland som antogs i enlighet med artikel 203 i EUF-fördraget. I enlighet med artikel 1 i beslutet om ULT, inbegripet Grönland är syftet med beslutet att stödja en hållbar utveckling i ULT och främja unionens värderingar världen över.

Genom beslutet om ULT, inbegripet Grönland slås två instrument samman – det tidigare ULT-beslutet², som stöds genom Europeiska utvecklingsfonden, och beslutet om Grönland³, som finansieras genom EU:s allmänna budget – till ett enda instrument med samma finansieringskälla (dvs. EU:s allmänna budget), och som nu gäller för alla ULT.

Det nya beslutet ligger till grund för programplaneringen av samarbetet med ULT 2021–2027, som bygger på fördjupad politisk dialog. Till beslutet om ULT, inbegripet Grönland anslås 500 miljoner euro för denna period.

Med hänsyn till ULT:s särskilda behov och utmaningar är samarbetet under perioden 2021–2027 inriktat på åtgärder av gemensamt intresse för ULT och EU. På grundval av de fleråriga vägledande programmen är de prioriterade samarbetsområdena inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland särskilt den gröna omställningen, digitaliseringen, sysselsättning och tillväxt samt mänsklig utveckling. I slutet av 2023 hade alla 16 fleråriga vägledande program antagits, dvs. 12 territoriella fleråriga vägledande program plus det regionala fleråriga vägledande programmet för de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis⁴, 2 regionala fleråriga vägledande program för Karibien och Stilla-havsområdet och 1 intraregionalt flerårigt vägledande program, varav 2 under 2023 (Wallis och Futuna och intraregionalt flerårigt vägledande program).⁵

Under 2023 fortsatte genomförandet av ett antal åtgärder med finansiering från elfte Europeiska utvecklingsfonden (EUF) inom ramen för det tidigare ULT-beslutet⁶.

¹ Rådets beslut (EU) 2021/1764 av den 5 oktober 2021 om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen, inbegripet förbindelserna mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Grönland och Konungariket Danmark, å andra sidan (beslutet om ULT, inbegripet Grönland).

² Rådets beslut 2013/755/EU om associering av de utomeuropeiska länderna och territorierna med Europeiska unionen.

³ Rådets beslut 2014/137/EU om förbindelserna mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Grönland och Konungariket Danmark, å andra sidan.

⁴ Terres australes et antarctiques françaises/de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis.

⁵ Mer information om ULT och antagna fleråriga vägledande program finns på [Utomeuropeiska länder och territorier – Europeiska kommissionen \(europa.eu\)](https://europea.eu/utomeuropeiska-lander-och-territorier).

⁶ Se fotnot 3.

Den här rapporten avser därför verksamheter och stöd inom ramen för båda besluten 2023:

- **Del I** i rapporten innehåller en beskrivning av de framsteg som gjorts inom ramen för det tidigare ULT-beslutet och elfte EUF under 2023.
- **Del II** innehåller en beskrivning av de framsteg som gjorts i genomförandet av beslutet om ULT, inbegripet Grönland, i enlighet med artikel 86.
- **Del III** innehåller en beskrivning av de framsteg som gjorts i dialogen mellan EU och ULT under 2023.
- **Del IV** innehåller en översikt över kommande steg för 2024 och framåt.
- **Bilagan** innehåller närmare uppgifter om det ekonomiska bistånd som ULT mottog 2023.

I. SAMARBETE INOM RAMEN FÖR ELFTE EUF FÖR ULT UNDER 2023

Finansiella medel inom ramen för elfte EUF för ULT (det tidigare ULT-beslutet)

De medel inom elfte EUF som ställdes till ULT:s förfogande för perioden 2014–2020 anslogs enligt följande i enlighet med bilaga II i det tidigare ULT-beslutet:

- 229,5 miljoner euro för territoriellt (bilateralt) samarbete.
- 100 miljoner euro för regionalt samarbete och samarbete mellan samtliga ULT.
- 21,5 miljoner euro för att finansiera humanitärt bistånd och katastrofbistånd.
- 5 miljoner euro för att finansiera räntesubventioner och tekniskt bistånd inom ramen för investeringsanslaget för ULT.
- 8,5 miljoner euro för undersökningar och tekniskt bistånd.

Inom ramen för elfte EUF var 16 ULT berättigade till territoriella anslag. Utöver tre regionala program finns ett enskilt tematiskt program (Green Overseas, pågående) som omfattar samtliga ULT och främjar samarbete dem emellan.

Förenade kungarikets tidigare ULT var fortsatt berättigat till och fick stöd genom EUF till dess att alla pågående program avslutas.

Situationen 2023

a) Territoriellt samarbete

Anslagen inom ramen för de territoriella programmen för Aruba och Bonaire fortsatte att genomföras under 2023, medan samarbetet med Sint-Maarten och Curaçao fortfarande befann sig i ett mycket tidigt skede.

• Karibien:

Aruba fortsatte att genomföra sitt program för högre utbildning (12,29 miljoner euro utbetalt fram till slutet av 2023) med lanseringen av universitetets läroplaner inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik och slutförandet av infrastrukturarbetet för den fysiska uppbyggnaden av den nya fakulteten och laboratorierna, som kommer att invigas 2024.

I **Bonaire** gjordes framsteg med budgetstödprogrammet för ungdomar (2,21 miljoner euro utbetalt fram till 2023), och det förväntas slutföras 2024.

Sint-Maarten fortsatte under 2023 arbetet med anbudsunderlag för genomförandet av en åtgärd inom sektorn för vatten och sanitet med tekniskt bistånd för att utveckla det gränsöverskridande samarbetet med grannen Saint-Martin (ett av EU:s yttersta randområden). Sint-Maarten kom även i fråga för resiliensuppbyggnad och katastrofinsatser inom ramen för elfte EUF:s anslag för snabbfinansiering (4,87 miljoner euro har betalats ut fram till 2023) för upprättandet av nödbostäder.

I **Curaçao** förbereddes också anbudsunderlaget ytterligare inom programmet för att öka öns resiliens efter att finansieringsöverenskommelsen ingicks i slutet av 2021. Kontraktet ska undertecknas under 2024.

b) Regionalt samarbete

• Stillahavsområdet

I Stillahavsområdet är det regionala samarbetsprogrammet Protege (Stillahavsområdets regionala projekt för hållbar förvaltning av ekosystem, 36 miljoner euro) inriktat på kampen mot klimatförändringar och förstörelse av ekosystem. Inom ramen för Protege har de särskilda resultaten av detta program mycket praktiska syften, inklusive utbyte av bästa jordbruks- och fiskemetoder mellan ULT i Stillahavsområdet. Finansieringsöverenskommelsen har förlängts till oktober 2024 för att ge mer tid för genomförandet av verksamheten.

• Karibien

I Karibien inriktas programmet Resembid (Resilience, Sustainable Energy and Marine Biodiversity) – 42,67 miljoner euro varav 2,67 miljoner euro från B-anslaget som covid-19-stöd) på ökad resiliens, hållbar energi och marin biologisk mångfald. Territoriella åtgärder stöder lokalt hållbar offentlig politik inom varje territoriums fokusområden, medan regionala åtgärder förstärker insatsernas övergripande effekter genom att samla erfarenheter och know-how samt genom kunskapsutbyte och ömsesidigt lärande mellan territorierna. Under 2023 fortsatte takten i genomförandet att öka med 47 bidragsstödda projekt som omfattade alla stödmottagande territorier (40 projekt håller för närvarande på att genomföras och 7 projekt har slutförts). Inom programmet uppnåddes även betydande resultat på området resiliens och katastrofriskberedskap, särskilt i form av diagnostikrapporter om krisberedskap och katastrofinsatser i alla ULT samt det förstärkta partnerskapet med Caribbean Catastrophe Risk Insurance Facility (CCRIF). All verksamhet som rör katastrofriskberedskap har slutförts. Hittills har 23,33 miljoner euro betalats ut.

• Indiska oceanen

Trots stora logistiska begränsningar och en svår start med tanke på covid-19-situationen fortsatte Reci-projektet (för återställande av öars ekosystem i Indiska oceanen, 4 miljoner euro) att pågå för fullt under hela 2023 inom ramen för elfte EUF. En betydande del av medlen anslogs under 2023 som en del av förberedelserna och genomförandet av utrotningsåtgärder på Amsterdamön (råttutrotning). En rad kommunikationsaktiviteter är värda att framhålla: Kommunikationsplaner för verksamheterna på Tromelinön och Amsterdamön samt publicering av artiklar, framtagande av en Reci-broschyr, ett Reci-frimärke och flera videoklipp. En ändring av finansieringsöverenskommelsen undertecknades redan i juli 2022 för att förlänga genomförandeperioden med 20 månader (fram till januari 2025) så att alla planerade verksamheter hinner slutföras.

- **Det tematiska programmet för samtliga ULT, Green Overseas**

Detta program med en budget på 17,8 miljoner euro, som finansieras genom elfte EUF, omfattar både ULT och de tidigare brittiska utomeuropeiska territorierna. Det ska främja hållbar energi och förbättrad klimatresiliens. Under 2023 lanserades det efterfrågestyrda Green Overseas-instrumentet. Till följd av detta valdes totalt 33 enskilda projekt ut för olika studier eller tekniskt bistånd för åtgärder med direkt anknytning till klimatförändringar. En webbplats och en webbplattform utvecklades. Projektet anordnade också ett sidoevenemang vid FN:s 28:e klimattoppmöte (COP 28) i Dubai om det flerdimensionella sårbarhetsindexets (MVI) roll som hävstång för finansiering för ökad resiliens. Denna verksamhet skapade också behovet av ett klimatfinansieringsforum för ULT, som kommer att äga rum i oktober 2024 i Bryssel.

- c) **Tekniskt bistånd och institutionellt stöd**

Ungdomsnätverket för utomeuropeiska länder och territorier, som finansierades med anslag för tekniskt samarbete från elfte EUF, till ett belopp av 560 000 euro, lanserades 2022. Genomförandeperioden är tre år.

En första grupp med 25 ungdomar (i åldrarna 20–28) från tio olika ULT valdes ut för ett års studier i syfte att lära sig mer om partnerskapet mellan EU och ULT och om hur EU-institutionerna fungerar, samtidigt som de samarbetar med likasinnade ungdomar från andra ULT.

År 2023 avslutade den första gruppen framgångsrikt sin period och en ny grupp på 25 ungdomar valdes ut med medlemmar från **alla 13 ULT som är associerade med EU**. Inom ramen för sin ettåriga period hade medlemmarna i ungdomsnätverket för utomeuropeiska länder och territorier möjlighet att göra ett veckolångt studiebesök i Bryssel i oktober 2023, delta i olika webinarier och möten online, delta i ULT- och/eller ungdomsrelaterade evenemang om ämnen av intresse samt gemensamt arbeta med ett bidrag till ULT–EU-forumet (som hölls i Bryssel i februari 2024).

- d) **Europeiska investeringsbanken (EIB)**

Investeringsanslaget för ULT (48,5 miljoner euro i anslag), som förvaltas av EIB inom ramen för det tidigare ULT-beslutet från 2013, gav finansiering av räntesubventioner och tekniskt bistånd (5 miljoner euro). EIB kompletterade anslaget med egna medel (upp till 100 miljoner euro). Anslaget upphörde när det nya beslutet om ULT, inbegripet Grönland började gälla och verksamheten avslutades 2020 och 2021.

Enligt överföringsavtalet mellan kommissionen, Förenade kungariket och EIB, som undertecknades i februari 2023, kommer de nettoåterflöden som härrör från investeringsanslaget för ULT att tillföras som årliga tilläggsbetalningar till den icke-fördelade fonden inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland. Fram till 2027 förväntas återflöden på omkring 35 miljoner euro, varav 13,6 miljoner euro hade mottagits i slutet av 2023.

ULT är nu berättigade att föreslå projekt för det nya InvestEU-instrumentet på konkurrensbasis, eftersom det inte finns några ytterligare särskilda anslag till ULT. Stöd ges när så är möjligt. Med hjälp av kommissionen genomfördes till exempel ett EIB-uppdrag i Franska Polynesien och Nya Kaledonien 2023 för att främja deltagandet av ULT i Stilla-havsområdet.

II. SAMARBETE INOM RAMEN FÖR DET NYA ULT-BESLUTET 2023

Finansiella medel inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland

De 500 miljoner euro som står till ULT:s förfogande för perioden 2021–2027 är fördelade på följande sätt enligt bilaga I till beslutet:

- 164 miljoner euro i territoriella (bilaterala) anslag till andra ULT än Grönland.
- 225 miljoner euro i territoriella (bilaterala) anslag till Grönland.
- 76 miljoner euro för regionalt samarbete, av vilka 15 miljoner euro anslås för intraregionalt samarbete mellan ULT och deras grannar som inte är ULT.
- 22 miljoner euro för undersökningar och tekniskt bistånd.
- 13 miljoner euro till en icke-fördelad fond för oförutsedda omständigheter, framväxande utmaningar och nya internationella initiativ och prioriteringar.

Återflöden från det nu upphörda investeringsanslaget för ULT, som förvaltas av EIB, kommer att läggas till den icke-fördelade fonden i takt med att medel kommer in.

Tolv (av tretton) ULT är berättigade till bilaterala anslag inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland, i enlighet med de kriterier som fastställts i det beslutet. De franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis, vilka är de enda obebodda ULT, betraktas som en region som är berättigad till finansiering i enlighet med artikel 84.1 i beslutet om ULT, inbegripet Grönland, och kommer därmed i fråga för ett särskilt regionalt program i stället för ett bilateralt anslag.

Tre regionala program för Karibien, Stillahavsområdet och Indiska oceanen syftar till att främja samarbete mellan ULT i samma region som har liknande utmaningar och prioriteringar. Åtgärder som finansieras genom de regionala anslagen omfattar utarbetande och genomförande av övergripande regionala program och projekt som avser dessa utmaningar. Ett av de stora nya inslagen i beslutet om ULT, inbegripet Grönland är det **intraregionala anslaget** där medel öronmärks för att främja samarbete med ULT och deras grannländer i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet och/eller andra tredjeländer samt EU:s yttersta randområden.

Situationen 2023

a) Territoriellt samarbete

Under 2023 slutfördes programplaneringen av territoriella anslag för ULT. Nu har **samtliga territoriella fleråriga vägledande program** införts i och med att det senaste fleråriga vägledande programmet på Wallis- och Futunaöarna antogs 2023, vilket främjar socioekonomisk utveckling med fokus på hållbar turism (20,4 miljoner euro).

Genomförandet av samarbetsanslagen för 2021–2027 ökade kraftigt under 2023, med tre fleråriga handlingsplaner (digitalisering genom färdplanen för e-förvaltning i Aruba: 14,2 miljoner euro; utbildning på Grönland för åren 2024 och 2025: 71,25 miljoner euro; och stödåtgärder för 2023 och 2024: 3,4 miljoner euro) samt två årliga handlingsplaner (vatten och sanitet i Bonaire: 4,6 miljoner euro; grön tillväxt för Grönland: 22,5 miljoner euro) som godkändes före utgången av 2023. De prioriterade områdena för dessa åtgärder är helt i linje

med prioriteringarna i den gröna given samt agendorna för den digitala tidsåldern och sysselsättning och tillväxt. I och med antagandet av dessa åtgärder har de kombinerade åtagandena för 2021–2023 nått 42 % av det totala anslaget i beslutet om ULT, inbegripet Grönland på 500 miljoner euro. Det bör noteras att frågor som rör den gröna given återspeglas i 14 av de 16 fleråriga vägledande program som antagits. Detta innebär att cirka 47 % av de totala medlen inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland kommer att utnyttjas för samarbete inom den gröna given (t.ex. på områdena förnybar energi, biologisk mångfald, katastrofriskreducering, hållbart jordbruk, hantering av avloppsvatten och grön tillväxt).

När det gäller ULT i Karibien undertecknades tre finansieringsöverenskommelser under 2023, om hållbar och förnybar energi till Saba (4,1 miljoner euro), om hållbar energi till Sint-Eustatius (2,9 miljoner euro) och om katastrofriskhantering för Saint-Barthélemy (2,5 miljoner euro). De första utbetalningarna för Saba och Saint-Barthélemy på 2,5 miljoner euro respektive 0,25 miljoner euro gjordes under 2023.

När det gäller ULT i Stillahavsområdet undertecknades två finansieringsöverenskommelser under 2023, om hållbar vattenförvaltning för Franska Polynesien (31,1 miljoner euro), och om energiomställning för Nya Kaledonien (30,9 miljoner euro). En första utbetalning på 6 miljoner euro överfördes till Franska Polynesien 2023.

På **Saint-Pierre-et-Miquelon** pågår genomförandet av dess budgetstödprogram för hållbar turism för fullt. Under 2023 antogs betydande åtgärder till förmån för hållbar utveckling, såsom flerårig energiplanering, främjande av hållbar turism och stöd till förnybar energi. När det gäller ekonomisk diversifiering har initiativ som Open Data, lanseringen av en plattform för gräsrotsfinansiering och en strategi för att öka företags attraktionskraft genomförts. Dessutom har det gjorts insatser för att främja inkludering genom stödprogram, utbildning och initiativ för att förbättra anställbarheten för ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Närmare bestämt möjliggjorde EU:s budgetstöd utbildning för 421 ungdomar (av 807 bland de 5 974 invånarna). En första utbetalning på 7 miljon euro gjordes 2023.

På **Grönland** avslutades budgetstödet till utbildning, som antogs 2021, med en sista utbetalning på totalt 27,8 miljoner euro, varav 5,3 miljoner euro för den rörliga delutbetalningen. Detta program har bland annat lett till framsteg vad gäller användningen av it-lösningar som svar på lärarbristen, bättre sektorssamordning och främjande av innovativ kompetens.

Det nya utbildningsprogrammet för 2023–2024 är inriktat på omskolning och kompetenshöjning, förbättrade läroplaner för yrkesutbildning och studenters välbefinnande, på grundval av den nya grönländska utbildningsstrategin. Genomförandet inleddes under första halvåret 2024.

Åtgärden inom det nya prioriterade området grön tillväxt antogs 2023 med ett belopp på 22,5 miljoner euro. Det kommer att främja samarbete kring hållbar energi, råvaror, miljö och forskning. I linje med EU:s Global Gateway-strategi förväntas detta skapa ett starkare fotfäste för EU i Grönland för att påskynda den gröna omställningen, t.ex. på nyckelområdet kritiska råvaror – i linje med ett samförståndsavtal om värdekedjor för hållbara råvaror som undertecknades i november 2023.

Under 2023 fortsatte förberedelserna inför öppnandet av Europeiska kommissionens kontor i Nuuk, och kontoret invigdes officiellt den 15 mars 2024. Detta kontor kommer att underlätta förvaltningen av det betydande EU-stödet till Grönland (225 miljoner euro inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland) och bidra till att fördjupa vårt partnerskap, bland annat genom politisk dialog, i samarbete med EU:s särskilda sändebud för arktiska frågor.

Dessutom kommer kontoret att tillhandahålla information och främja privata och offentliga EU-investeringar i Grönland i samarbete med kommissionens berörda avdelningar och andra partner, inbegripet Europeiska investeringsbanken, med beaktande av EU:s tillämpliga finansieringsinstrument och till stöd för genomförandet av Global Gateway-prioriteringarna.

b) Regionalt samarbete

Alla regionala fleråriga vägledande program har nu också införts i och med antagandet av det återstående intraregionala fleråriga vägledande programmet 2023⁷. Det regionala fleråriga vägledande programmet för Karibien, som är inriktat på hållbar förvaltning av naturresurser, antogs redan 2022, och 2023 inleddes ett uppdrag för att utforma åtgärden. Arbetet med att förbereda genomförandeåtgärden för det regionala fleråriga vägledande programmet för de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis fortsatte under 2023 i syfte att anta åtgärden 2024. Den kommer att inriktas på bevarandet av biologisk mångfald och ekologiska funktioner i den marina miljön i dessa territorier och i sydvästra Indiska oceanen. Utformningen av åtgärdena i det regionala fleråriga vägledande programmet för Stillehavsområdet fortsatte också under 2023.

För att stärka ULT:s regionala integration i deras respektive regioner och för att ta itu med globala utmaningar såsom klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald och osäker livsmedelsförsörjning, samt för att uppnå hållbar utveckling med förbättrad konnektivitet, öronmärks resurser för intraregionalt samarbete genom beslutet om ULT, inbegripet Grönland. Ett anslag på 15 miljoner euro planeras för detta ändamål, och det motsvarande fleråriga vägledande programmet antogs i november 2023. Utbyten med ULT i varje region rörande programplaneringen av dessa resurser inleddes under årets sista kvartal.

c) Tekniskt bistånd och institutionellt stöd

Under 2023 fortsatte utnyttjandet av det tekniska biståndet, särskilt för att hjälpa ULT-myndigheterna att utforma nya åtgärder för Bonaire, Aruba, de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis, Wallis- och Futunaöarna, Grönland och det regionala programmet för Karibien. Stödet omfattade också den inledande fasen av anordnandet av det årliga EU–ULT-forumet i Bryssel i februari 2024, för vilket ett avtal med en tjänsteleverantör ingicks i november 2023. Dessutom valdes en specialiserad byrå ut för att främja partnerskapet mellan ULT och EU genom en informationskampanj. Totalt 0,9 miljoner euro betalades ut 2023 inom ramen för anslagen för tekniskt samarbete (TCF).

Under 2023 gav EU dessutom stöd till organisationen för de utomeuropeiska länderna och territorierna (Octa, Overseas Countries and Territories of the European Union Association) i form av tekniskt bistånd vid anordnandet av den institutionella dialogen med EU och Octas ministerkonferens i anslutning till ULT–EU-forumet i februari 2024 i Bryssel. Som beskrivs närmare nedan fortsatte allvarliga administrativa och institutionella brister inom Octa att hämma en effektiv och smidig dialog mellan Octa och EU under hela året.

Organisationen för de utomeuropeiska länderna och territorierna (Octa)

Kommissionen har länge gett starkt stöd till organisationen för de utomeuropeiska länderna och territorierna (Octa) och erkänt dess viktiga roll i genomförandet av partnerskapet mellan EU och ULT. Från och med 2018 började kommissionen på organisationens begäran att finansiera driftskostnaderna för Octas sekretariat genom bidragsöverenskommelser, i stället för att ge det tidigare tekniska biståndet.

⁷ De fleråriga vägledande programmen för Stillehavsområdet (gröna och blå livsmedelssystem) och för de franska territorierna i södra Indiska oceanen och Antarktis (biologisk mångfald) antogs redan 2021.

Octa har sitt säte i Bryssel och är enligt belgisk lag en privat enhet (en ideell organisation). Sedan 2020 har organisationen ställts inför ökade interna administrativa svårigheter, vilket ledde till att dess bankkonto frystes 2022 och frigjordes formellt först i maj 2023. Till följd av detta var Octas sekretariat handlingsförlamat under stora delar av 2022 och 2023, och villkoren för att underteckna en ny bidragsöverenskommelse 2023 uppfylldes inte.

Under 2023 granskades bidragsöverenskommelserna för 2020 och 2021 av kommissionen, och de preliminära iakttagelserna överlämnades till Octa. För 2022 lämnades en omfattande utgiftskontrollrapport till kommissionen. Relaterade samråd mellan kommissionen och Octa pågår.

Kommissionen uppmanade Octa att vidta nödvändiga åtgärder för att stärka sina interna kontrollsystem, sin administrativa kapacitet och sina styrningsmetoder. Mot denna bakgrund genomförde Octa 2023 ett samråd med sina medlemmar och utarbetade en strategisk uppdatering av sin strategi för 2021–2027, med fokus på institutionella och administrativa aspekter.

III. INSTITUTIONELL DIALOG 2023

Följande tre former av dialog har fastställts inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland (artikel 14):

ULT–EU-forumet

Det årliga forumet är den högsta politiska instansen för dialog mellan ULT och EU. 2023 års upplaga planerades ursprungligen till sista kvartalet 2023 men sköts upp till februari 2024, då Grönland innehar det roterande ordförandeskapet i Octa.

Trilaterala samråd/trepartsmöten

Tre trepartsmöten mellan kommissionen (ordförande), företrädare för ULT och de medlemsstater till vilka dessa är knutna anordnades 2023 i Bryssel (i mars, juni och oktober, alla i hybridformat). Mötena erbjöd en plattform för politisk dialog för att utbyta relevant information, diskutera prioriterade frågor av gemensamt intresse och övervaka framstegen med genomförandet av ULT-beslutet. Dessutom gav de möjlighet att gemensamt arbeta med idéer om hur ULT:s roll kan utformas i Global Gateway-strategin och hur dialogen och arbetet med investeringar kan fördjupas. Andra frågor som diskuterades var Octas institutionella situation, läget i fråga om förberedelserna och vägen framåt för genomförandet av anslaget i beslutet om ULT, inbegripet Grönland för intraregionalt samarbete, utformningen av en kommunikationskampanj som omfattar alla ULT samt presentationen av ULT:s–de yttersta randområdenas pilotinitiativ för kultur (Archipel). Slutligen gjorde trepartsmötet i oktober det möjligt att fastställa gemensamma prioriteringar för 2024 års ULT–EU-forum i Bryssel i februari 2024, diskutera den planerade utbildningen för ULT om deras ökade deltagande i EU:s övergripande program samt informera medlemsstaterna och territorierna om pågående verksamhet inom ramen för ungdomsnätverket för utomeuropeiska länder och territoriers projekt.

Ad hoc-arbetsgrupper inom ramen för partnerskapet

Arbetsgrupper inom ramen för partnerskapet är efterfrågestyrda och inga möten anordnades under 2023.

Den institutionella dialogen under 2023 kännetecknades av Octas brist på proaktivitet och samordning på grund av dess administrativa svårigheter.

IV. FRAMTIDSUTSIKTER

Programplaneringen av anslagen inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland är slutförd, med undantag för den icke-fördelade fonden enligt bilaga I till det beslutet (se nedan).

Under 2024 planeras två nya genomförandeåtgärder: i) Regionala åtgärder för livsmedelstrygghet, vatten och biologisk mångfald i Karibien (21 miljoner euro) och ii) socioekonomisk utveckling för Wallis- och Futunaöarna (20,4 miljoner euro). Utformningen av den regionala åtgärden för hållbara livsmedelssystem i Stilla havsområdet (36 miljoner euro) kommer att slutföras under 2024 och vara klar för formellt antagande i början av 2025.

Samtidigt kommer genomförandet av återstående verksamhet inom ramen för det tidigare ULT-beslutet (elfte EUF), särskilt det tematiska programmet Green Overseas och det regionala programmet Resembid, att fortsätta tills de är färdiga.

En annan prioritering för 2024 är det fortsatta arbetet med att förbereda åtgärder inom ramen för det intraregionala fleråriga vägledande programmet. Det kommer också att inledas diskussioner om hur man ska använda den icke-fördelade fonden inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland, i linje med Global Gateway-prioriteringarna och eventuellt i kombination med regionala/intraregionala anslag.

För 2024 och framåt kommer det att vara viktigt att dra större strategisk nytta av de utmärkta förbindelserna mellan ULT och EU och att ytterligare stärka ULT:s roll i relevanta regionala EU-strategier, bland annat för Arktis, Indiska oceanen/Stilla havet och Latinamerika, samt i Samoa-avtalet. Även om de territoriella/bilaterala samarbetsprogrammen är väl anpassade till Global Gateway-strategin kommer en annan prioritering för EU:s åtgärder bestå i att främja närmare regionala partnerskap som gynnar alla mellan ULT och deras grannländer och territorier, inbegripet AVS-stater och icke-AVS-stater, och de yttersta randområdena. Som en övergripande prioritering kommer ungdomars engagemang också fortsatt att vara avgörande för vårt partnerskap.

En kommunikationskampanj som inleddes 2023 kommer att ytterligare öka allmänhetens medvetenhet och skapa en positiv uppfattning om partnerskapet mellan ULT och EU. Detta kommer att kompletteras med särskild utbildningsverksamhet för att främja ULT:s kapacitet att öka sitt deltagande i EU:s övergripande program.

Kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta med Octa kring uppföljningen av granskningarna och utgiftskontrollerna av bidragen för 2020, 2021 och 2022, bland annat genom trilaterala samråd. Samtidigt kommer särskilda system för tekniskt bistånd att utformas för att hjälpa Octa i sitt reformarbete och stadseenliga verksamhet.

Nästa ULT-EU-forum, som planeras i Aruba 2025, kommer att göra det möjligt att utvärdera genomförandet av det finansiella samarbetet inom ramen för beslutet om ULT, inbegripet Grönland, diskutera frågor av gemensamt intresse samt vägleda partnerskapet mellan EU och ULT på ett strategiskt sätt.